

ARIZONA PROGRAM

avagy

Lehetőségek a konfliktus kezelésére tanórán

(A házirend kiegészítő melléklete)

Felelős gondolkodás folyamata

Mi a program célja?

A tanárok számára a zavartalan tanítás, a tanulóknak a zavarmentes, nyugodt tanóra biztosítása, valamint a felelősségteljes gondolkodás kialakítása a tanulóknak. A program nem a büntetésre, sokkal inkább a tanulók saját felelősségére épít. A sikeres működéshez alapvetően szükségesek jól meghatározott szabályok. A pedagógus kérdésekkel vezeti rá a tanulót arra a felismerésre, hogy viselkedésének a környezetére is hatása van (Mit csinálsz? – Mi a szabály? – Mi történik, ha megszeged a szabályt? – Ezt akartad elérni?...).

Honnan ered a program?

Edward E. Ford vezette be Responsible Thinking Process (RTP) néven 1994-ben egy phoenixi iskolában, Arizonában (innen a magyar elnevezés). Sikere miatt széles körben elterjedt Európában is. Németországban dr. Stefan Balke pszichológus alkalmazta először. Magyarországon kb. 40 iskola működteti sikerrel, elsőként a pápai Weöres Sándor Általános Iskola vezette be 2006 őszén. **A mi iskolánk 2016 szeptemberétől kezdi alkalmazni 3-8. osztályokban.**

A program

Mik a program alapelvei?

- 1. Minden tanulónak joga van a zavartalan tanuláshoz.**
- 2. Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz.**
- 3. Mások jogait mindig tiszteletben tartom.**

(Minden osztályteremben jól látható helyen kifüggesztésre kerül.)

Aki az iskolai szabályok ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, lehetőséget kap, hogy az órát elhagyja, s a tréning szobába távozzon.

Mi az a tréning szoba?

Egy olyan terem, ahol mindig tartózkodik egy felügyeletet ellátó tanár, aki nyugodtan, higgadtan fogadja az odaérkező gyereket (gyerekeket). A tréning szobában a tanulónak a "Tervkészítő lap" segítségével egy konkrét, elérhető célt tartalmazó visszatérési tervet kell készítenie, mielőtt visszamegy a tanterembe.

Hogyan működik a program?

- Az óra menetét zavaró tanulótól a tanár megkérdezi, hogy melyik szabály ellen vétett, és a továbbiakban be tudja-e tartani a szabályokat.
- Ha a tanuló úgy érzi, erre az adott pillanatban nem képes, távozik a tréning szobába.
- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételten ne zavarja meg az óra menetét. Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, a tanár jelzi, hogy a tanulónak távoznia kell a tréning szobába.
- A diák tulajdonképpen mindkét esetben a saját döntése alapján távozik. Távozása az „Információs lappal” történik, amelyet a tanár értelemszerűen tölt ki.
- A diáknak az „Információs lappal” jelentkeznie kell a tréning szobában tartózkodó nevelőnél, akinek segítségével tervet kell készítenie, hogy a hasonló eseteket a jövőben elkerülje.
- Amennyiben a tanuló elfogadható tervet készít, visszatérhet a tanórára. Fontos, hogy a visszatéréssel sem zavarhatja meg az óra menetét.
- A tanuló, aki a tanórát a tréning szobában töltötte, nem hiányzó, csak az adott szituációban lett kiemelve, ezért a tananyag pótlása a saját felelőssége, felelősnél dolgozatnál nem hivatkozhat a tréning szobára.

Mik azok a bizonyos tanórai szabályok?

- 1. Az órára pontosan érkezem.**
- 2. Társaimat, tanároimat nem zavarom.**
- 3. Követem tanárom utasításait, együttműködöm.**
- 4. Engedély nélkül nem hagyom el a helyem.**

5. **Jelentkezem, megvárom, hogy felszólítsanak.**
6. **Sértő, trágár szavakat senkivel szemben nem használok.**
7. **Az ellenőrző, tájékoztató füzetet mindig magammal hozom és hétvégén aláíratom szüleimmel.**
8. **A mobiltelefont kikapcsolt állapotban a táskámban tartom.**

(Minden osztályteremben jól látható helyen kifüggesztésre kerül.)

Mi a segítő beszélgetés?

Ha egy tanuló több alkalommal távozik a tréningzobába, akkor segítő megbeszélést szervezünk. A segítő beszélgetéseknek fokozatai vannak, melyek résztvevői:

ha a tanuló 5 alkalommal volt a tréningzobában:

- tanuló,
- tanuló osztályfőnöke,
- a tanuló által választott pedagógus

ha a tanuló 10 alkalommal volt a tréningzobában:

- az előző beszélgetés résztvevői
- a tanuló szülei vagy egyik szülője

ha a tanuló 15 alkalommal volt a tréningzobában:

- az előző beszélgetés résztvevői
- az iskola igazgatója

ha a tanuló 20 alkalommal volt a tréningzobában:

- az előző beszélgetés résztvevői
- Család-és Gyermekjóléti Központ egyik képviselője

ha a tanuló 25 alkalommal volt a tréningzobában:

- az előző beszélgetés résztvevői
- A Rendőrség Ifjúságvédelmi osztálya is bekapcsolódhat kérésre

Mivel a program nem a büntetésre, inkább a tanulók saját felelősségének fejlesztésére helyezi a hangsúlyt, a magatartás értékelésében csak akkor jelenik meg, ha a program működése folyamán a tanuló nem együttműködő.

Mi az Arizona csoport?

Tagjai: igazgatóhelyettesek, gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, gyógypedagógus, 1 fő alsó tagozatos pedagógus és 1 fő felső tagozatos pedagógus.

Feladatuk:

- úrlapok szerkesztése, majd folyamatos biztosítása a zavartalan működéséhez;
- a programmal kapcsolatos dokumentáció vezetése, rendszerezése, azok rendszeres értékelése
- alkalmankénti összejöveteleken összegzés, tapasztalatcsere a csoport tagjai részvételével, esetleg meghívott vendégekkel
- kapcsolattartás a tantestület többi tagjával, szülőkkel, gyerekekkel, külső személyekkel, szervezetekkel
- kérdőívek szerkesztése a programmal kapcsolatban azok szétosztása, eredményeinek értékelése
- az Arizona verseny koordinálása
- segítő beszélgetések lebonyolítása
- tájékoztató tartása az újonnan beiratkozott gyerekeknek és szüleiknek a programról minden ősszel.
- információk bizalmas kezelése

Mi az Arizona verseny?

Osztályok közötti verseny. Az iskolai hirdető táblán havonta összesítjük osztályonként a tréningszobába távozó gyerekek számát.

Egy-egy félév végén a legkevesebb pontszámmal rendelkező osztály(ok) díjazásban részesül(nek).

